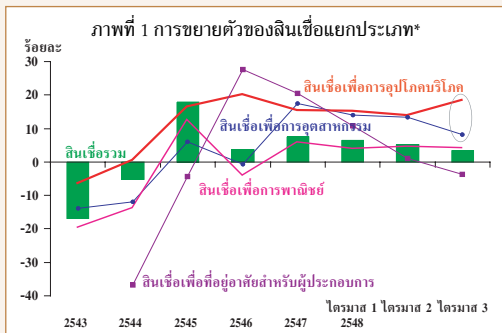

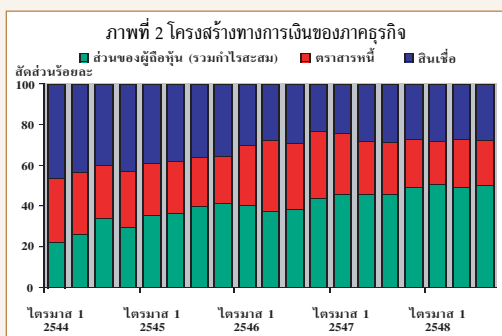
การวิเคราะห์เสถียรภาพของระบบเศรษฐกิจจากสินเชื่อรายสาขาของธนาคารพาณิชย์

ในการกำหนดนโยบายการเงินของไทยนั้น คณะกรรมการฯ ทำหน้าที่กำหนดนโยบายการเงินเพื่อรักษาเสถียรภาพทางด้านราคาและการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่ยั่งยืน อีกทั้งยังติดตามความไม่สมดุลที่อาจส่งผลกระทบต่อภาคเศรษฐกิจด้วย ซึ่งสินเชื่อเป็นหนึ่งในเครื่องชี้การวัดที่อาจสะท้อนการขยายตัวที่ไม่สมดุลในภาคเศรษฐกิจ ทั้งนี้ ในการดูแลความมั่นคงของเศรษฐกิจในบางภาค จำเป็นต้องอาศัยมาตรการกำกับสถาบันการเงิน (Prudential Policy) ด้วย อาทิ กรณีที่ ธปท. ออกมาตรการ

หมายเหตุ: *เพื่อความสอดคล้องในการวิเคราะห์การขยายตัวของสินเชื่อจากระยะเดียวกันปีก่อน จึงยังไม่ได้รวมธนาคารที่สโก้ ซึ่งเพิ่งเปลี่ยนสถานะจากบริษัทเงินทุนที่สโก้ ในไตรมาสที่ 3 ของปี 2548

ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย

ที่มา: ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยการคำนวณของธนาคารแห่งประเทศไทย โดยใช้ข้อมูล 385 บริษัท

สินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยในเดือนธันวาคม 2546 ที่กำหนดหลักเกณฑ์ต่าง ๆ เพื่อให้สถาบันการเงินมีความระมัดระวังมากขึ้นในการปล่อยสินเชื่อ (รายละเอียดตามบทความในรอบฉบับเดือนมกราคม 2547) ซึ่งส่งผลให้สินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยสำหรับผู้ประกอบการชะลอตัวอย่างชัดเจนและกลับสู่ภาวะสมดุล

ทั้งนี้ ในไตรมาสที่ 3 ของปี 2548 ตัวเลขการขยายตัวของสินเชื่อเพื่อการอุตสาหกรรมและสินเชื่อเพื่อการอุปโภคบริโภคสวนทางกันอย่างชัดเจน คณะกรรมการฯ จึงมีข้อสังเกตว่าควรวิเคราะห์เปรียบเทียบสินเชื่อทั้งสองประเภทนี้ เนื่องจากอาจเป็นเครื่องชี้ถึงความไม่สมดุลของเศรษฐกิจในอนาคต

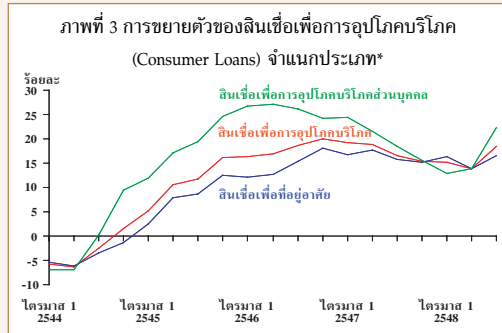
สินเชื่อเพื่อการอุตสาหกรรม (Manufacturing Credits)

สินเชื่อเพื่อการอุตสาหกรรมที่ชะลอลงนั้น ส่วนหนึ่งสะท้อนเศรษฐกิจที่ขยายตัวในอัตราที่ชะลอตัวบ้าง หลังการปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ย แต่ไม่ได้สะท้อนแนวโน้มการลงทุนที่ลดลงในอนาคต เนื่องจากภาคธุรกิจมีแหล่งเงินทุนอื่น อาทิ กำไรสะสม หรือการออกเครื่องมือทางการเงินอื่น ๆ นอกเหนือจากการพึ่งพิงสินเชื่อธนาคารพาณิชย์ ดังนั้น การขยายตัวที่ชะลอตัวของสินเชื่อเพื่อการอุตสาหกรรมจึงอาจเป็นการสะท้อนการปรับโครงสร้างการระดมทุนของภาคธุรกิจเอง ซึ่งจากข้อมูลของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ พบว่าส่วนของผู้ถือหุ้นมีบทบาทเพิ่มขึ้นมากในโครงสร้างแหล่งเงินทุนของภาคธุรกิจ

สินเชื่อเพื่อการอุปโภคบริโภค (Consumer Loans)

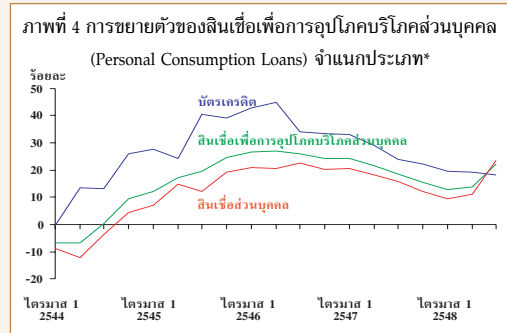
สำหรับการขยายตัวของสินเชื่อเพื่อการอุปโภคบริโภคที่เร่งขึ้นในไตรมาสที่ 3 ของปี 2548 นั้น ส่วนหนึ่งมาจากสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย (Mortgage Loans) ซึ่งมีหลักทรัพย์ค้ำประกันและมีมาตรการสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยกำกับดูแลอยู่ อีกส่วนคือสินเชื่อเพื่อการอุปโภคบริโภคส่วนบุคคล (Personal Consumption Loans) ซึ่งบางส่วนเป็นสินเชื่อที่ไม่มีหลักทรัพย์ค้ำประกัน โดยเมื่อจำแนกเป็นสินเชื่อบัตรเครดิตและสินเชื่อส่วนบุคคล (Personal Loans) แล้วพบว่า สินเชื่อบัตรเครดิตขยายตัวในอัตราที่ชะลออย่างต่อเนื่อง สะท้อนผลของมาตรการสินเชื่อบัตรเครดิตในช่วงก่อนหน้า (เดือนพฤศจิกายน 2545 และปรับให้เข้มงวดขึ้นในเดือนมีนาคม 2547) ซึ่งมีการกำหนดคุณสมบัติของผู้ถือบัตร วงเงินที่จะให้แก่ผู้ถือบัตร และการผ่อนชำระหนี้ขั้นต่ำ แต่สินเชื่อส่วนบุคคลกลับขยายตัวเร่งขึ้นมาก ส่วนหนึ่งสะท้อนการเร่งขยายตัวของธุรกิจประเภทสินเชื่อส่วนบุคคล ซึ่งรวมถึงการเข้าซื้อของธนาคารพาณิชย์ขนาดเล็กซึ่งอาจนำไปสู่การจัดสรรทรัพยากรที่ไม่มีประสิทธิภาพ กระตุ้นให้ครัวเรือนมีการกู้ยืมเพื่อการใช้จ่ายใช้สอยมากขึ้น อย่างไรก็ตาม

รพท. ได้ออกมาตรการสินเชื่อส่วนบุคคลเมื่อเดือนกรกฎาคม 2548 เพื่อกำกับดูแลสินเชื่อส่วนบุคคล ในส่วนที่ไม่มีทรัพย์สินหรือทรัพย์สินค้ำประกัน

หมายเหตุ: *เพื่อความสอดคล้องในการวิเคราะห์การขยายตัวของสินเชื่อจากระยะเดียวกันปีก่อน จึงยังไม่ได้รวมธนาคารทีเอสโก้ ซึ่งเพิ่งเปลี่ยนสถานะภาพจากบริษัทเงินทุนทีเอสโก้ ในไตรมาสที่ 3 ของปี 2548

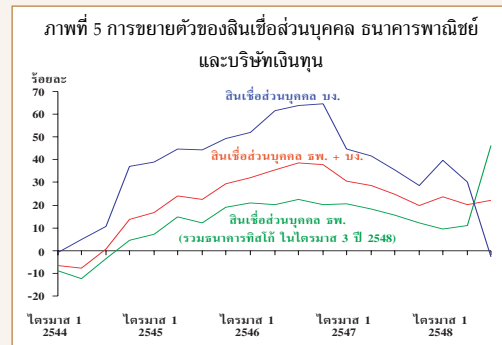
ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย

หมายเหตุ: *เพื่อความสอดคล้องในการวิเคราะห์การขยายตัวของสินเชื่อจากระยะเดียวกันปีก่อน จึงยังไม่ได้รวมธนาคารทีเอสโก้ ซึ่งเพิ่งเปลี่ยนสถานะภาพจากบริษัทเงินทุนทีเอสโก้ ในไตรมาสที่ 3 ของปี 2548

ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย

ทั้งนี้ ในประเด็นของสินเชื่อส่วนบุคคลนั้น ที่ผ่านมาตรการพาณิชย์ยังไม่ได้มีบทบาทสำคัญในการปล่อยสินเชื่อประเภทนี้เมื่อเปรียบเทียบกับสถาบันการเงินและภาคธุรกิจที่ไม่ใช่ธนาคาร อย่างไรก็ตาม ภายใต้แผนพัฒนาระบบสถาบันการเงินที่มีการปรับสถานะของบริษัทเงินทุนและบริษัทเครดิตฟองซิเอร์มาอยู่ในรูปของธนาคารพาณิชย์ รวมไปถึงนโยบายสถาบันการเงินหนึ่งรูปแบบ (One Presence) มีผลให้สินเชื่อส่วนบุคคล โดยเฉพาะสินเชื่อประเภทเช่าซื้อ ซึ่งเป็นสินเชื่อหลักของกลุ่มสถาบันการเงินดังกล่าว เข้ามามีบทบาทมากขึ้นในระบบธนาคารพาณิชย์ ดังกรณีการเปลี่ยนสถานะภาพจากการเป็นบริษัทเงินทุนมาเป็นธนาคารของธนาคารทีเอสโก้ ที่ทำให้สัดส่วนของสินเชื่อส่วนบุคคลต่อยอดรวมสินเชื่อทั้งหมดของระบบธนาคารพาณิชย์เพิ่มขึ้น

ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย

ค่อนข้างชัดเจน และแม้ไม่รวมธนาคารทีเอสโก้ การขยายตัวของสินเชื่อบุคคลของระบบธนาคารพาณิชย์ที่เพิ่มขึ้นนั้น ก็ยังสะท้อนภาพการขยายตัวของสินเชื่อส่วนบุคคลของธนาคารขนาดเล็กอื่นที่รับโอนธุรกิจประเภทนี้มาจากบริษัทเงินทุน

ดังนั้น หากพิจารณาข้อมูลสินเชื่อส่วนบุคคลที่รวมข้อมูลของทั้งธนาคารพาณิชย์และบริษัทเงินทุนด้วยกันแล้ว อัตราการขยายตัวจะเพิ่มขึ้นเพียงเล็กน้อย และค่อนข้างทรงตัวต่อเนื่องมากระยะหนึ่งแล้ว จึงไม่น่าเป็นการสะท้อนความไม่สมดุลในส่วน of สินเชื่อประเภทนี้ที่ปล่อยโดยสถาบันการเงิน อย่างไรก็ตาม ในส่วนของสินเชื่อส่วนบุคคลของภาคธุรกิจที่ไม่ใช่ธนาคารนั้น

คณะกรรมการฯ ยังเห็นว่าควรมีการติดตามอย่างใกล้ชิด ซึ่งในปัจจุบันการติดตามข้อมูลยังมีข้อจำกัดอยู่บ้าง แต่ภายใต้มาตรการสินเชื่อส่วนบุคคล ซึ่งครอบคลุมไปถึงภาคธุรกิจที่ไม่ใช่ธนาคารด้วยนั้นจะช่วยให้ทางการได้ข้อมูลในส่วนนี้ที่สมบูรณ์ขึ้นซึ่งจะช่วยให้สามารถติดตามได้อย่างใกล้ชิดต่อไป

โดยสรุปแล้ว จากการพิจารณาการขยายตัวของสินเชื่อรายสาขา ยังไม่มีสัญญาณที่สะท้อนถึงความไม่สมดุลในภาคเศรษฐกิจใดเศรษฐกิจหนึ่งชัดเจนส่วนใหญ่เป็นการปรับตัวเชิงโครงสร้างไม่ว่าจะเป็นการปรับโครงสร้างการระดมทุนของภาคธุรกิจหรือการปรับโครงสร้างการดำเนินงานธุรกิจของสถาบันการเงินในส่วน of สินเชื่อเพื่อการอุปโภคบริโภค อย่างไรก็ตาม การขยายตัวของสินเชื่อส่วนบุคคลที่ดูเสมือนยังไม่ชะลอตัวเป็นประเด็นที่คณะกรรมการฯ จะติดตามอย่างใกล้ชิดต่อไป